

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 182)

Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/494)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

6.7.1999

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-1478/2949

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 21.6.1999 tarihinde kararlaştırılan "Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında, yükseköğretimde okullaşma oranı, %19'u örgün yükseköğretimde olmak üzere %31 olarak hedeflenmiştir.

Plan hedefleri yanında son yıllarda yükseköğretime karşı sosyal istem de artmıştır. Ülkemizde bu olanağı bulamayan binlerce gencimiz, her yıl yükseköğretim görebilmek için yurtdışına gitmektedir. Bazı ülkelerde yapılan yükseköğretimin niteliği de tartışmalıdır. Maddî olarak bunların harcamaları trilyonlarla ifade edilmektedir. Yurtdışına giden kaynakların büyük bir bölümünün, alınacak önlemlerle Ülkemizde kalmaması gerekir. Bu konudaki önlemlerden biri öğretim elemanı ve fiziki olanakları elverişli ve yeterli olan üniversitelerimiz bünyesinde yeni fakültelerin kurulmasıdır.

Bu hedef ve belirtilen örgün yükseköğretimde mevcut 240 bin yeni kayıt kontenjanına öntümtzdeki beş yıl yeniden, en az 100 bin kontenjan eklenmesi gerekmektedir. Bu gereksinimin 50 bininin mevcut üniversiteler de yaratılacak olanaklar ve 50 bininin de kurulacak yeni üniversiteler birimleri yoluyla karşılanması düşünülmektedir.

Bu nedenlerle Başkent Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak Dış Hekimliği Fakültesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak Sinop İlinde Eğitim Fakültesi ve Koç Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak Sosyal Bilimler Enstitüsü kurulması zorunlu görülmektedir.

Tasarı bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Bu madde ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak eğitim alanında gereksinim duyulan nitelikli işgücünü yetiştirmek üzere Sinop Eğitim Fakültesi kurulmaktadır.

Madde 2. — Bu madde ile Koç Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak yüksek lisans alanlarının da eğitim-öğretim yapılmasını sağlamak amacıyla Sosyal Bilimler Enstitüsü kurulmaktadır.

Madde 3. — Bu madde ile Başkent Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak sağlık alanında gereksinim duyulan nitelikli işgücünü yetiştirmek üzere Diş Hekimliği Fakültesi kurulmaktadır.

Madde 4. — Yürürlük maddesidir.

Madde 5. — Yürütme maddesidir.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve
Spor Komisyonu
Esas No. : 11494
Karar No. : 11

10.8.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz, gündeminde yeralan “Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına (1/494)” görüşmek üzere 5.8.1999 tarihinde toplanmıştır. Hükümeti temsilen Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu ve Müşavirleri ile Yüksek Öğretim Kurulu Başkanının da iştirakiyle söz konusu Tasarı bu toplantıda görülmüştür.

Tasarı ile; Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi bünyesinde Sinop Eğitim Fakültesi, Koç Üniversitesi bünyesinde Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Başkent Üniversitesi bünyesinde Diş Hekimliği Fakültesi kurulması öngörülmektedir.

Komisyonumuzca; ülkemizde yükseköğretime olan talebin giderek artması karşısında devlet eliyle kurulacak üniversiteler ve fakülteler yanında, vakıf üniversiteleri ve bünyelerinde açılacak fakültelerin de teşvik edilmesinin yerinde olacağı ifade edilmiştir. Mevcut üniversitelerimize yeni kurulacak fakülte ve enstitüler sayesinde yurtdışında okumak zorunda kalan öğrencilerimizin ödedikleri dövizler ülkemizde kalacaktır.

Böylece üniversitelerimize bağlı fakültelerin artması daha çok gencimize yükseköğretim görmeye imkân sağlayacaktır. Fizikî olarak yeterli olan üniversitelerimizde açılacak bu fakülteler, yükseköğretim amacıyla başka şehirlere yada yurt dışına giden gençlerin ve kaynakların ülkemizde kalmasını sağlayacaktır. Nitelikli işgüclü yetiştirmek bakımından bu fakültelerin göreceği işlevlerin göz ardı edilmemesi gerekir. Üniversiteler bünyesinde oluşturulacak enstitüler ise lisansüstü eğitimin yaygınlaşmasına yol açacaktır. Bu çerçevede yapılacak eğitim, işgüclü kalitesini artıracak gibi yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ihtiyacının da karşılanmasına hizmet edecektir.

Komisyonumuzca; Yükseköğretimde okullaşma oranının artırılması kadar eğitim-öğretimde kalitenin yükseltilmesinin de önemli olduğu vurgulanmıştır. Bu alanda çağdaş seviyede adımlar atılmasının yükseköğretimimizin en önde gelen hedefleri arasında olduğu ifade edilmiştir.

Tasarı; tümü üzerinde dile getirilen bu görüşlerden sonra, gerekçesi ile birlikte uygun olarak değerlendirilmiş ve maddelerine geçilmesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının maddeleri üzerinde yapılan görüşmelerde tümü üzerindeki düşüncelere paralel görüşler ifade edilmiş ve tasarının;

— Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak Sinop Eğitim Fakültesi kurulmasını öngören 1 inci maddesi,

- Koç Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak Sosyal Bilimler Enstitüsü kurulmasını öngören 2 nci maddesi,

- Başkent Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak Diş Hekimliği Fakültesi kurulmasını öngören 3 üncü maddesi ile,

Yürürlük ve yürütmeyi öngören 4 ve 5 inci maddeleri Komisyonumuzca benimsenerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Abdurrahman Küçük</i>	<i>Halil Çalık</i>	<i>Ahmet Kabil</i>
Ankara	Kocaeli	Rize
Kâtip	Üye	Üye
<i>Bekir Ongun</i>	<i>Mahmut Göksu</i>	<i>Akif Gülle</i>
Aydın	Adıyaman	Amasya
Üye	Üye	Üye
<i>Ayşe Gürocağ</i>	<i>İbrahim Halil Oral</i>	<i>İrfan Keleş</i>
Ankara	Bitlis	Çankırı
Üye	Üye	Üye
<i>Bozkurt Yaşar Öztürk</i>	<i>Bahri Sipahi</i>	<i>Perihan Yılmaz</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(2 nci maddeye muhalifim)		
Üye	Üye	Üye
<i>Güler Arslan</i>	<i>Saffet Başaran</i>	<i>Ömer Ertaş</i>
İzmir	İzmir	Mardin
	Üye	
	<i>Mehmet Çiçek</i>	
	Yozgat	
	(Kanunun 2 nci maddesine muhalifim)	

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLÂTI HAKKINDA 41 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK KABULÜNE DAİR KANUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. - Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. - Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 11494

Karar No. : 61

15.10.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 6.7.1999 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 12.7.1999 tarihinde tali komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 14.10.1999 tarihinde yaptığı 4 üncü birleşiminde Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu ile Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Millî Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında, yükseköğretimde okullaşma oranı % 19'u örgün yükseköğretimde olmak üzere % 31 olarak hedeflenmiş, ancak yükseköğretime karşı istemin de artmış olması nedeniyle, binlerce gencimiz ülkemizde yükseköğretim imkanı bulamadığından yurtdışına gitmektedir. Bu durum bazı ülkelerde yapılan eğitimin kalitesinin tartışmalı olmasının yanısıra ülke kaynaklarının da yurtdışına gitmesine neden olmaktadır.

Fizikî olanakları ve öğretim elemanı yeterli olan üniversitemizde yeni fakülteler kurulması; yükseköğretime olan talebin kısmen karşılanmasını, kaynakların ülkemizde kalmasını ve çağdaş eğitim öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde ülkemiz ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirilmesini sağlayacaktır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi bünyesinde Sinop Eğitim Fakültesinin,
- Koç Üniversitesi bünyesinde Sosyal Bilimler Enstitüsünün,
- Başkent Üniversitesi bünyesinde Diş Hekimliği Fakültesinin,

kurulmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Tasarının mali yükü ile ilgili Komisyonun bilgilendirilmesinin gerekli olduğu,
- Yükseköğrenime olan talebin sürekli artması karşısında Devlet üniversitelerinin yanında Vakıf üniversitelerinin de önemli ölçüde ihtiyacı karşıladığı,
- Eğitimin, Türkiye'nin önünü açacak en önemli enstrüman olduğu bu nedenle daha köklü çözümlere ihtiyaç duyulduğu,
- Öğretim görevlilerinin maaşlarının yeterli olmaması nedeniyle eleman temininde güçlük çekildiği,
- Eğitim sektörüne ayrılan kaynağın artırılmasına ihtiyaç duyulduğu, bunun yanısıra öğrenim görenlerin de eğitime katkıda bulunmaları ile ilgili kriterlerin tespit edilerek kaynak sağlayan bir sistem kurulmasının gerektiği,

ifade edilmiştir.

Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Yükseköğretime milletimizin gösterdiği teveccühün gurur verici bir düzeyde olduğu,
- Fizikî olanağı bulunan ve kadroları elverişli üniversitelere yeni fakülteler kurulduğu, dolayısıyla düzenlemenin ek mali yük içermediği,
- Yükseköğretimde okullaşma oranının artırılması kadar eğitim, öğretimde kalitenin yükseltilmesine de önem verildiği,
- Millî Eğitimde öğretmen kaynağının, yeni kararlar ve yeni anlayış çerçevesinde, ya eğitim fakültelerinden ya da fakültelerin öğretmen yetiştiren bölümlerinden sağlanmasının hedeflendiği,
- Öğretmenlerin eğitim ve yetiştirilmelerine büyük önem verildiği, bu alandaki eksiklerin mevcut imkânlarla süratle karşılanmasına çalışıldığı,
- Bakanlıkça meslekî ve teknik eğitimi yeniden yapılandırma çalışmalarının sürdürüldüğü, ifade edilmiştir.

Tümü üzerindeki görüşmeleri takiben, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının; 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 4 üncü ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Metin Şahin
Antalya
Sözcü
Nihat Gökbulut
Kırıkkale
Üye
Abdülkadir Akcan
Afyon
Üye
Ali Uzunırmak
Aydın
Üye
Oğuz Tezmen
Bursa
Üye
Ramazan Gül
Isparta
Üye
Ali Coşkun
İstanbul
Üye
Masum Türker
İstanbul

Başkanvekili
Mehmet Hanifi Tiryaki
Gaziantep
Kâtip
Cafer Tufan Yazıcıoğlu
Bartın
Üye
Gaffar Yakın
Afyon
Üye
M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa
Üye
Hakkı Duran
Çankırı
Üye
Aydın Ayaydın
İstanbul
Üye
Nesrin Nas
İstanbul
Üye
Hasan Metin
İzmir

Üye
Necdet Tekin
Kırklareli
Üye
Süleyman Çelebi
Mardin
Üye
Tarık Cengiz
Samsun

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
Ş. Ramis Savaş
Sakarya
Üye
Hasan Özgöbek
Uşak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLÂTI HAKKINDA 41 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK KABULÜNE DAİR KANUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

TASARISI

MADDE 1. — 28.3.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanununun 27 nci maddesinin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Rektörlüğe bağlı Amasya Meslek Yüksekokulu, Sinop Fen-Edebiyat Fakültesi ve Sinop Eğitim Fakültesinden;”

MADDE 2. — 2809 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) İşletme Enstitüsü ve Sosyal Bilimler Enstitüsünden;”

MADDE 3. — 2809 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi ile Diş Hekimliği Fakültesi;”

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLÂTI HAKKINDA 41 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK KABULÜNE DAİR KANUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

TASARISI

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Dev. Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

H. Uluğbay

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı V.

A. K. Tanrıkulu

Devlet Bakanı V.

Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıkulu

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

M. A. İrtemçelik

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. C. Ersilmer

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan